

LISTERIA PINTAPUHTAUS HYVÄKSYTYISSÄ SEKÄ ERITYISRYHMILLE VALMISTAVISSA ELINTARVIKEHUONEISTOISSA 2024

PROJEKTIYHTEENVETO

**Vantaa
Vanda**

YHTEENVETO, LISTERIA PINTAPUHTAUS HYVÄKSYTYISSÄ SEKÄ ERITYISRYHMILLE VALMISTAVISSA ELINTARVIKEHUONEISTOISSA

Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuolto toteutti vuonna 2024 näytteenottoprojektin, jossa selvitettiin *Listeria monocytogenes* -bakteerin esiintyvyyttä elintarvikehuoneistojen pinnoilla. Näytteenotto kohdistettiin vantaalaisiin ns. hyväksyttyihin elintarvikehuoneistoihin sekä erityisesti listerialle alttiille henkilöille ruokaa valmistaviin rekisteröityihin elintarvikehuoneistoihin.

Listeria monocytogenes on elinympäristön yleinen bakteeri. Jos sitä päätyy ihmisen ruokaan voi se perusterveellä ihmisellä olla täysin haitaton. Erittäin suurissa pitoisuuksissa *Listeria monocytogenes* -bakteeri voi perusterveelle ihmiselle aiheuttaa tavanomaisia ruokamyrkytysoireita, kuten ripulia ja oksentelua.

Erityisen herkille henkilöille *Listeria monocytogenes* -bakteeri voi jo hyvin pienissä pitoisuuksissa aiheuttaa hengenvaarallisia oireita ja johtaa jopa kuolemaan. Tällaisia erityisen herkkiä henkilöitä *Listeria monocytogenes* -bakteerille ovat esimerkiksi vanhukset, raskaana olevat naiset, vastasyntyneet sekä sairautensa tai lääkityksensä vuoksi vastustuskyvyltään heikentyneet henkilöt. Raskaana olevilla naisilla infektion yleinen seuraus on keskenmeno. Terveysten- ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan 25 % listeriaan sairastuneista, listerialle erityisherkeitä henkilöistä menehtyy.

Elintarvikealan toimijoilla on lainsäädännön (Komission asetus (EY) N:o 2073/2005 elintarvikkeiden mikrobiologisista vaatimuksista) mukaan velvollisuus ottaa omavalvontanäytteitä sekä valmiista tuotteista että tuotantoympäristöstä.

Listeria-projektissa viranomaisen näytteenotto kohdistettiin elintarvikekontaktipintoihin. Näytteitä otettiin elintarviketuotannon aikana likaisilta (pinnoilta, joilla juuri käsiteltiin elintarvikkeita) pinnoilta. Kohteita projektiin löydettiin yhteensä kahdeksan kappaletta. Näytteitä otettiin yhteensä 49 kappaletta.

Kaikki näytteet olivat negatiivisia *Listeria monocytogenes* -bakteerin suhteen.

Näytteet tutkittiin Metropolilab Oy:ssä. Käytetty menetelmä oli Metropolilab Oy:n sisäinen menetelmä SureTect qPCR. Varmistusmenetelmä ei tullut käyttöön, koska kaikki näytteet todettiin negatiivisiksi.

Julkaisija

Vantaan kaupunki

12/2024

Ympäristökeskus / Ympäristöterveys

